

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCA 1. SZ. ...

EGYETÉRTELÉS

KIADÓ-HIVATAL: BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCA 1. SZ. HIRDETESEKET ÉS NYILTÉRBE ...

A horvát botrányok.

A zágrábi tartománygyűlés jelenetel anyyira komolyak, hogy komolyságukban már a magasabb komikum tenyészik s nyitja rökítő virágait.

Az a hang, melyen Szarcevic-ék beszélnek, a forradalmi epéskedés hangja. De vajon csinálhat-e a horvát nemzet forradalmat s különösen csinálhat-e a magyar nemzet ellen?

Egykor csinált. Harmatnyez évvel ezelőtt. De akkor sem ő csinálta, hanem a korona tanácsosa. A horvát urak csak ezekhez szegődtek be forradalmároknak.

Itt akarnak most? S a mi akarnak: miként akarják? Vajon feltették-e magunknak a kérdést s vajon keresték-e erre alkalmas feleletet?

A korona egyetért a magyar kormányval, az egyetért a horvát kormányval, s a horvátok mégis a magyar nemzet ellen dühöngenek. Még a mikor saját honfitársaiat piszkolják, még akkor is ellendük van íranyozva dühök. De mi ennek konkrét célja?

Nimrod kora óta nem fordult elő eset, hogy egyik nép fölkerekedett volna a másik ellen. A horvátok ezt akarnak most megkísérteni? Egy pár száz ifjával s egy pár ezer paraszttal akarnak tan átjónni a Dráván, hogy berontsanak Budapestre?

Bolondság az egész. Van a horvát uraknak annyi eszük, hogy ilyenre nem gondolnak. Elhiszik, hogy a horvát közigazgatási állapotok rosszak. Nagy az adó, inséges évek következtése szomorú, adóvételhez szigorú, itt-ott pang ipar és kereskedelem.

Hogy Horvátország elmagyarosítsassék: ez oly bádár beszéd, a melyet Zágrábban se vesznek már komolyan. Hogy pedig mi Fiumé nekik adjunk minden legitím jog s Fiume akaratának ellenére s a befektetett sok millió daczára: a horvát urak, még Starcevicsek is, erre sem szánhatnák. Vajon mi hát féltelen dühöngésük valódi oka?

Vagy nem mondják meg az igazi okot, vagy dühöngésük csak létszázalagos. Van az egész jelenetben valami természetellenes. Mintha csak összebeszéltek volna maguk között, hogy valami még be nem vallott tükör czéla készítsék és játszódjék le ezt a tragikomédiát. Talán épen Fiume kérdése vezet a játék-

ban. Egy horvát képviselő azt mondá minap a magyar országgyűlésen, hogy Horvátországban nem találkozik párt, mely Fiumének Magyarországhoz való végleges kapcsolását jóváhagyja. Nekünk úgy tetszik, mintha a dühöngés jelenetét azért hoztának szíre, hogy a horvát többség a regnikolaris deputációban arra hivatkozván, kijelentesse: ime megmondotuk, az egész horvát nemzet, mint egy ember tiltakozik a fiumei kérdés új szabályozása s Magyarország jogai ellen. Csalód-nának, ha így nem lenne.

Egy egészen más körülményben némileg indokoltan találjuk a horvát nemzet engérséget. Ez az okkupált tartományok helyzete s azon politika, mely ott készüldök.

Az egész horvát nemzet pártkülönbség nélkül újított 1878-ban az okkupált politika mellett. Starcevicsek csak úgy, mint Mrzovicsek, s ezek csak úgy, mint Zsvikovicsek. Midőn a magyar nemzet országszerte zártan tiltakozott az okkupácziónak még százédek ellen is: a horvátok a korona mellett bujtak össze, s szenvedélyes hangon tiltakoztak a magyar politika ellen s követelték az okkupációt.

Az okkupálás megett. Bosznia és Hercegovina felszabadított, mint ők akkor mondták. Tehát mi bujtak van most a miatt, hogy ott kegyetlenül leverik a lázadást? Hiszen ez nem egyéb, mint az okkupációnak természetes következtése, sőt egynemes folytatása. Ha követelték az okkupációt: mi okon és mi jögon haragsznak most annak fenntartása miatt? Mi okon és mi jögon sajnálkoznak ok a délszláv szabadságosok esatavesztésén? Ha mi magyarok, kiknek soha sem kellett az okkupáció, s kik a két tartományt mindig függetlennek óhajtottuk, ha mi sajnálkoznak az ott történtek, sőt tiltakoznak a foglalás további fenntartása ellen: ennek van értelme. De hogy a horvátok miért teszik ezt: nem értjük.

Valami kell a horvátoknak, ezt látjuk. Tavaly meghagyták a határvidéket s akkor illuminált Zágráb. Az ötön azonban hamar elmult. De azt jegyezzék meg a horvát urak, hogy mi minden évben egy határvidéket nekik nem adhatunk. És különösen jegyezzék meg, hogy Fiumé az ideőn oda nem adjuk, sem az ideő, sem jövo esztendőre.

És még egyre szeretnék megtanítani a horvátokat. Arra, hogy a koronával is összeveszní, a magyar nemzetel is összeveszni s a délszlávokkal sem lenni jó kábor: ez nem a legszerényebb, de nem is a legokosabb politika. Igaz, az kiáltá egy horvát képviselő a napokban: "mind szerbhekké leszünk." E szónak van értelme, hanem hát ez nehezen megy. Ebbe már majd az egyház is bele fog szólói, a korona is, a két kormány is s a horvát nagyhírlökösség is. S aztán ha ez könnyen megyne is: vajon hiszik-e, hogy ez esetben ők nyelnek el Szerbiát s nem Szerbia öket? Vajon ez nem azt jelentené-e, hogy a horvát kultúra, a horvát nemzetiség, a horvát államiság s minden remény, mely ehhez kötve van: örökre letűnnék a világtörténelem szí padjáról.

Többet gondolkozzanak s kevesebbet zadjongjanak a horvát urak.

Budapest, márczius 31.

A májusi előjelvények alkalmából arról értesülünk, hogy a magyar királyi honvédséghez szolgálatára beosztott cs. kir. tábornoki karnál ez évben jelentékeny kinevezések és személynáltások vannak tervben. Így első sorban Mátyás János altábornagy a kassai III., Hollán Ernő altábornagy a székeshelyi V-dik, és Gyócsy Béla vezérőrnagy a budapesti első honvédkerület parancsnoka, a múlt év őzi nagy hadgyakorlatok alkalmával jeles sikerrel behozított hadvezéri tehetségük, illetőleg a hadosztály-parancsnokság viteléshez szükséges magasabb képzettség kitüntetésé folytán, mint hadosztálynekek osztatlan be a monarchia haderejének sordre de bataille-jába, az általuk vezetett kerületi parancsnokságokat azonban béke idejében továbbra is megtartják s kinevezésök csakis mozgósítás esetén jut érvényre. Miután a hadosztálynekek állomás aaltábornagy rendfokozattal jár együtt, Gyócsy Béla vezérőrnagy — kire különben a sor márt ugy is rá jött — altábornaggyá fog előlépni. Azonkivül még Fejérváry Géza háro vezérőrnagy, Görgey Kornél vezérőrnagy, a szedói II. honvédkerület parancsnoka, és Hennerberg Károly lovag, vezérőrnagy s a honvédlövészet főfelügyelője van az altábornaggyá váló kinevezésre javaslatba hozva. Vezérőrnagyi kinevezésre a következő honvédlövészeteknek vannak kiszemelve: Forinyák Gyula a 81-ik Kovács György a 80-ik dandár parancsnoka és Kutassy Ignác, az I. honvéd-husár dandár vezere, ki 1848/9-iki régi honvédszár léteré, képzettsége és katonai erélye folytán ma a két év előtt Csejéladán tartott lovassági gyakorlatoknál magára vonta a király figyelmét, továbbá a szolgálaton kívüli viszonyban Palfy Zsigmond gróf, zágrábi honvédkerületi dászdás ezredes. Atervezési lesz 5 őrnagy a gyalogságnál, 2 a lovasságnál, őrnaggyá 6 százados a gyalogságnál, 2 a lovasságnál lesz kinevezve, míg ezredessé összesen csak 3 ezredes lép elő és pedig 2 telleges és egy szab. állományú. A gyalogságnál: 15. II. oszt. százados I. osztályúvá, 25 főhadnagy II. oszt. századosá, 30 hadnagy főhadnaggyá és 41 hadapród tisztahelyettes hadnaggyá. A lovasságnál: 5 II. osztályú százados I. osztályúvá, 4 főhadnagy II. osztályú századosá, 4 hadnagy főhadnaggyá és 6 hadapród hadnaggyá. A magy. kir. csendőrségnél aránylag még nagyobb a kinevezés, minthogy e csapat a szervezés stadiumában van. Nevezetesen kinevezetnek: 2 százados őrnaggyá, 5 főhadnagy századosá, 20 hadnagy főhadnaggyá, 30 hadapród és a csendőrtiszt vizsgát jól sikerrel tett polgári egyén hadnaggyá. A honvédrovosi karban a következő változások fordulnának elő: Két ezred-orvos lép elő törzs-orvosnak, négy zászlóalj-főorvos ezred-orvossá és 8 orvosudor zászlóalj-orvossá. A szabadságot állományban a gyalogságnál körülbelül 35 hadapród lesz tiszté, a lovasságnál mintegy 10—15. (Össze azonban nagyobb számú tartalékos-hadapródnak és hadnagynak a közös hadsereg állományából a m. k. honvédség anyakönyvi létszámába való áthelyezése van tervben). Eddigélre ezek az intézkedések vannak tervben a szabadságot állományú tisztikarnál mutakozó roppant hiány betöltésére. A többi a jövoe bizzák.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház a határvámbányról szóló törvényjavaslatot ma letárgyalta. Az ellenzék indítványát természetesen elvetelték, mert...

Falk Miksa módosítványt s aztán maga az egész javaslat elfogadtatott.

Forrasa eset ez, mely világosan bizonyítja, hogy a magyar kormány mily kevéssé ügyel a nemzet államjogi különállására s mily határtalan könnyelműséggel szaporítja a közös ügyeket ott és akkor is, a mikor azt semmi kútfösök ok vagy ellenállhatlan vis major nem parancsolja. Madarász József ma szabatosan s erélyvel adott ennek kifejezést.

Az eset ez: 1881-ben a vámbévelet 29,6 millióira irányozottott elő, melyből a vámbéveleti költségek és a fogyasztási adóvisszatérítések levonása után 3,7 millió forintnyi vámbévelet létező maradt volna a közös költségek fedezésére. Azonban ez az előirányzat csúfult lett. A vámbévelet ugyan valami 4 millióval lett több, mint a mennyi előirányzatott, de az adóvisszatérítés vagy 9 millióval haladta túl az előirányzatot. A minek az lett a következtése, hogy sem a közös költségrek nem maradt 3,7 millió, sem az adóvisszatérítés ki nem került, sőt ez is mintegy 1,7 millió hiányt szenvedett, mit egyelőre más pénzekből kell pótolni.

Most elől a kormány egy törvényjavaslatot el bajok orvoslására. A törvényjavaslat két részből áll. Egyik része szerint a közös költségrek szükséges 3,7 millióhoz kvóta arányában fizessünk 1.183.654 forintot. Ez az intézkedés a fennálló államjogi törvényeknek megfelelő s azokkal nem ellenkezik. A kik a köztjogi alapon állanak: ezt meg kell szavatolni.

Másik része azonban egyenes alkotmány-kijátszás. A kormány ugyanis azt akarja, hogy az adóvisszatérítés szükséges 1,7 millió összeghez is kvóta arányában járuljunk s az erre szükséges 543.163 forintot a közös pénzügyminiszterhez fizesse be s ez közösen számollassék el.

E javaslat egyenesen ellenkezik mind a 67-iki, mind a 78-iki kiegyezési törvényekkel. Ugyanis a vámbévelet ugyan a közös költségrek fordítandó, de az adórestituczió ügye egyáltalán nem közös ügy, tehát az itt előallolt hiányt sem a kvóta arányában pótolni, sem az erre szükséges pénzt a közös pénzügyminiszter kezére adni, sem az egészet közösen elszámolni nem szabad. Ha ezt megengedjük, nemcsak a világos kiegyezési törvények sértetnének meg, hanem a közös ügyek egyenesen megsaporítottálnának, a mennyiben még a fogyasztási adó is a restituczió tekintetében azok közé soroztatnák.

Ly merénylő ellen, bármennyiszter ismétlődjék, a parlamentnek határozottan tiltakoznia kell. Erre ezélt maga a kormány és pártja is. Debató viták folytak a kérdésnél a kormány-párt kebelében s azért, hogy az ellenzék támadásainak élet velygyék, Falk Miksát bízta meg a párt egy módosítvány előterjesztésével, melynek az lenne értelme, hogy a hiányra megszavazott összeg ne a közös pénzügyminiszter kezére adassék. Ez magában helyes, de nem elég. Az egész kérdésnek senmi közö oly törvényjavaslat-hoz, melyben a közös költségek fedezéséről van szó. A közös költségek közös ügyek, az adóvisszatérítés belyüg: tehát mindkettő külön intézendő el. S aztán Falk módosítványa megengedi, hogy a megszavazott összeg...

lyet a kiegyezéssel szemben elfoglal. Irányi jegyzé, hogy ez kissé késő, noha nézet szerint is czélszerű volna. Egység elmentek Kossuthhoz s ott Simonyi ismétlé nevézt és óhajtsák. Eső pillanatban maga Kossuth is későnek tartott ilyen nyilatkozatot s megjegyezté az is, hogy az ő állományját mindenki ismeri a hazában. Mindamellett Simonyi és Irányi érveire (elhatározta, hogy nyilatkozni fog és pedig Deák Ferenczhez intézendő nyílv levél alakjában. Így ez ekkor jött létre azon párttal munkamezt, mely oly órási hatást kellett akkor a nemzetben a kiegyezésnek mind hívei, mind ellenzői közt.

Az említett feltevés egyebiránt valószínűleg onnan eredt, hogy Simonyi hazajötte után is kereskedelmi megbízottja akart az angol házának maradni s ezért mindent elkövetett, hogy házának gyártmányaira Magyarország, sőt a magyar kormányval is bevölket keressen. Sineket s egyéb vasuti felszerelvényeket ajánlott eladásra Lónyay pénzügyminiszternek, Hollán klerikális államtitkárnak s egyebeknek. Az emberek e tönýöl trivál érkészletét úgy okoskodtak, hogy Simonyi értekesíteni akarja politikai pártállását.

Silány feltevés, melynek alaplanságát maga Simonyi Ernő mutat ki egy 1873-iki évi augusztus 31-én tett nyilatkozatában. Kifejté ill, hogy a természetes kereskedelmi üzlet nem ellenkezik a politikai pártállással s hogy ő felajánlotta amúriekkel nem magának és nem megbízottjának, hanem az országának akart jó üzletet csinálni. Ugy vélekedett — mondá — hogy a mit idegenek idegen országban megtettek vele, hogy tudniillik saját hasznukra véle üzletli viszonyba léptek: azt ilthon saját honfitársai, sőt épen a kormány férfiai sokkal inkább megteszik, ha meggyőződésük arról, hogy az angol gyártmányok olcsóbbak is, jobbak is, mint az osztrákok.

Csalódott. A magyar társadalom messze van még a valódi demokracziától s aztán némely államférfi Magyarországon az üzletben politikát s a politikában üzletet szokott csinálni. Ez az, a mit Simonyi Ernő a külföldön meg-neh tanult.

lyet a kiegyezéssel szemben elfoglal. Irányi jegyzé, hogy ez kissé késő, noha nézet szerint is czélszerű volna. Egység elmentek Kossuthhoz s ott Simonyi ismétlé nevézt és óhajtsák. Eső pillanatban maga Kossuth is későnek tartott ilyen nyilatkozatot s megjegyezté az is, hogy az ő állományját mindenki ismeri a hazában. Mindamellett Simonyi és Irányi érveire (elhatározta, hogy nyilatkozni fog és pedig Deák Ferenczhez intézendő nyílv levél alakjában. Így ez ekkor jött létre azon párttal munkamezt, mely oly órási hatást kellett akkor a nemzetben a kiegyezésnek mind hívei, mind ellenzői közt.

Az említett feltevés egyebiránt valószínűleg onnan eredt, hogy Simonyi hazajötte után is kereskedelmi megbízottja akart az angol házának maradni s ezért mindent elkövetett, hogy házának gyártmányaira Magyarország, sőt a magyar kormányval is bevölket keressen. Sineket s egyéb vasuti felszerelvényeket ajánlott eladásra Lónyay pénzügyminiszternek, Hollán klerikális államtitkárnak s egyebeknek. Az emberek e tönýöl trivál érkészletét úgy okoskodtak, hogy Simonyi értekesíteni akarja politikai pártállását.

Silány feltevés, melynek alaplanságát maga Simonyi Ernő mutat ki egy 1873-iki évi augusztus 31-én tett nyilatkozatában. Kifejté ill, hogy a természetes kereskedelmi üzlet nem ellenkezik a politikai pártállással s hogy ő felajánlotta amúriekkel nem magának és nem megbízottjának, hanem az országának akart jó üzletet csinálni. Ugy vélekedett — mondá — hogy a mit idegenek idegen országban megtettek vele, hogy tudniillik saját hasznukra véle üzletli viszonyba léptek: azt ilthon saját honfitársai, sőt épen a kormány férfiai sokkal inkább megteszik, ha meggyőződésük arról, hogy az angol gyártmányok olcsóbbak is, jobbak is, mint az osztrákok.

Csalódott. A magyar társadalom messze van még a valódi demokracziától s aztán némely államférfi Magyarországon az üzletben politikát s a politikában üzletet szokott csinálni. Ez az, a mit Simonyi Ernő a külföldön meg-neh tanult.

Simonyi Ernő.

Ira: Eötvös Károly. IV.

1859-ben, mint hazánk utazó úgráko Olaszországban járt. Ekkor ismerkedett meg Helfly Ignáczal is, kilyez haláláig a legbensőbb barátság szerelméi kapcsolat. Ekkor jelentkezett újra Kossuthnál, 1851 óta elözsz s ekkor már erős hajlamot ezert magában Kossuth terveihez család-közi, noha a Magyarországi felszabadításra mutakozó esélyek mérlegelésében még aligha tudott erősen boncoló eláncje végleg megállapodni.

A magyar emigráció körében kezdettől fogva három irány létezett e kérdésben. Az egyik irány, melynek gróf Andrássy, Bittó, Gorze, gróf Esterházy Pál s többen állottak elén, az uralkodóhálzával való föltétlen kibékülés alapján belső alkuvál törekedett az ország alkotmányos ön-állását visszacserezni. Ezek Kossuth-tal hamar megszakták az összeköttetést, haza jöttek még az ötvenes években s Deák mögött keresték állást, szerepkört. Simonyi ezt az irányt föltétlenül lárhozatá.

A második irány, melyhez Simonyi is az Amerikába kibújdosottak nagy része tartozott, a magyar nemzetet az állalános vagy forradalmi iskola hívei közé óhajtotta besorozni. Ez iskola föltétlenül antionarchikus volt, s vezetői tisztá republikánusok, sőt szocialisták is valának. A magyar ügyet ők a szabadság és emberi haladás egyik kérdésének tekintették, belőle a történelmi jogot kizárták, s benne a nemzeti ügyről nem vettek tudomást. Kossuth ez irányban nem tartott egy pillanatot sem.

A harmadik irány Kossuth irányá volt, mely a dinasztia kérdésében forradalmi, Magyarország szabadsága és integritás kérdéseiben törénemi és legitím volt, s mely az európai hatalmakkal való szövetség útján, mint egykor Bethlen és II. Rákóczi Ferencz törekedett a nemzet állami függetlenségét visszazavanni.

Simonyi kétélyeket táplált ez irány sikere iránt és sem a francia, sem az olasz, sem a porosz fejedelmében nem tudott bizni teljesen. Azonban Kossuth-tal szemben nem is akart, nem is tudott volna propagandát csinálni személyesen s azért 1859-ben föl-

vetette azt az eszmét, hogy a magyar emigráció tagjai Keletről, Amerikából s Európából jöjjenek össze egy nagy kongresszusra Angliában, állapítsák meg közös politikájuk irányát s erről ünnepléses manifesztumban értesítsék mint a magyar nemzetet, mind Európa hatalmait.

Kossuthtal magával megbeszélte-e nézettel szemlélesen, nem tudom. Sok emigránsal közölte ezt. De e nézet nem jutott érvényre, valószínűleg Kossuth nem akarta. Letett tehát róla Simonyi is, sőt ez eszméjének elhangzása után föltétlenül hozzá csatlakozott Kossuth irányához s maga is beállott az olaszországi magyar legióba, melynek tagja is maradt 1860-ig. Nem oly tagja azonban, hogy benne maradt volna a töltetés és pilenés napjában is. Penntartá gyárnak kereskedelmi képviselőt. Jelszava volt: harcolni mikor kell, de azonkívül dolgozni és megéini saját emberségéből. Demokratának s oly önéreztés férfinak, mint ő, más életprogramja nem is lehetett.

1867-ban újra tett egy utazást Spanyol- és Franciaországban s 61 elején ez utóbbi helyen kapta azt a tudósítást, hogy a 61-iki országgyűlésre a privégei nyitramegyei kerület őt megválasztotta képviselőjének. Nem bízott ugyan ez országgyűlés működésének sikerében, mindamellett agyában megfordult a hazatérés gondolata s ezt több emigráns társával közölte is.

Közölte Pulszkyval is, kit e végböl személyesen felkeresett 1861. ápríl havában Florenzbén, kérdeztv tőle, miként lehetne szilvus conductus szerezni a hazamenetelre. Pulszky szintén megválasztott képviselő, mutatá neki b. Vay Miklós kancazellárnak levelét, melyet ez Bécsből hozzó éj e kérdésre feleletül intézett. B. Vay azt írta, hogy a bécsi kormány nézete szerint a képviselőknek a magyar alkotmány alapján megvan ugyan galvus conductusuk az országgyűlésen s ezt megelőzőleg és ennek bezárása után 30 napig, de csakis Magyarországon: miután pedig Ausztriát sem a magyar alkotmány, sem a képviselők immunitási joga nem kötelezi: ám lassák az emigránsok, miként örízhetik meg személyes biztonságukat az osztrák hatóságokkal szemben.

E felelet természetesen nem volt egyéb, mint kelepce. Teleki László drezdai elfogatása élenk...

intő pelda volt. Iaz, hogy törökországon s románán át az osztrák határ kikerülésével be lehetett volna jutni: ámde ki bízhatott volna Coudnáln, sőt a bécsi kormányknt is jóhiszeműségben, s miként történhetett volna a visszatérés? Simonyi nem is gondolkodott tovább a dolgon, letett egészen a hazajöveletről.

Ez év végén újra Bridgewaterben találjuk őt Payne vendégszerelő házában. Itt és ekkor fejezte be magyar történelmi ökmánytárának második kötetét.

A következő évek, 1862-nek folyamán Párisba tette át lakását állandón, a mennyiben ez volt főtegnökségi telepe. Utazásait innen is folytatta, noha főtegnöki minőségében már voltak vidéki ügynekei is tetemes számmal. Ez állás már tekintélyes évi jövedelmét: 25—49 ezer frankot biztosított neki 1863-ig. Addig tudniillik, míg haza nem jött, hogy törvényhozió állását elfoglalta.

E helyzetet nem zavarta meg az 1866-iki porosz-osztrák háború sem, noha ő akkor elhagyta Páris s Kossuth-hoz, majd a Klapha-legióhoz csatlakozott. Erdelkesen jellemzi erős elhatározását gyakorlati gondolkodását, de egyuttal hazafiaságát is ekkor egy kis esemény.

A königrátozi esata után a fegyverszünet pár nap múlva megkötött. Ennek daczára azonban Klapha legiója, mely már akkor a határon állott, nem szüntette meg működését, hanem vonult előre s részben be is jött a határokön. Simonyi a seregnél volt, de a mint a fegyverszünet megkötéséről értesült, rögtön kijelenté, hogy ő nem megy tovább egy lépessel sem előre. A legnagyobb bűntnek tartandó — ugyan — e kalandot. A fegyverszünetet béke követe, az osztrák tnyalmóert kök ellenünk, a porosz cserben hagy s embereink haszon nélkül álldoztokká válnak az osztrák kezében. E felvidéki betérésben természetesen nagy hasznát vették volna az ő helyi ismereteinek, kecsgetették is Klapha környeztetében mindennel, ő megfordult, ott hagyta a csapatot s Berline ment, hol azt maga beszélte el Irányi Dánielnek. A következő napokban Klaphakét is belátta Simonyi elhatározásának helyességét.

Az a körülmény, hogy a prágai béke után mind a porosz, mind a francia, mind az olasz udvar cserben hagyta a magyar ügyet, továbbá az 1867-ben...

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései április 1. Table with columns for Faj, Irányzat, and various commodity prices.

ÉRTEKPAPIROK Table listing various securities and their prices.

ÉRTEKPAPIROK Table listing various securities and their prices.

ÉRTEKPAPIROK Table listing various securities and their prices.

Bécsi tőzsde márc. 30. Table with columns for Faj, Irányzat, and commodity prices.

ÉRTEKPAPIROK Table listing various securities and their prices.

"MAGYAR UJSÁG" első száma ma szombaton, április hó 1-én megjelent minden budapesti hirdaparusitonál 3 krajczárért, minden vidéki hirdaparusitonál pedig 4 krajczárért kapható.

THE GRESHAM életbiztosító-társaság Londonban. Advertisement for life insurance.

DEUTSCHER LIPOT bádócs. Budapest, korona-utca 17. szám. Advertisement for a business.

FIUME Verseny Triestnek. Advertisement for a competition in Trieste.

KOTZÓ PÁL gépezetmőnök BUDAPEST. Advertisement for a mechanical engineer.

HEKTOGRAPH. Advertisement for a copying machine.

Általános magyar municipális hitelintézet. Advertisement for a municipal credit institution.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TARSASÁG. Advertisement for a steamship company.

HIRDETMÉNY. Magyar királyi államvasutak. Advertisement for the Hungarian Royal State Railways.

BUTOR alkalmi vétel. Advertisement for a business opportunity.

Általános magyar municipális hitelintézet. Advertisement for a municipal credit institution.

DUNAGŐZHAJÓZÁSI TARSASÁG. Advertisement for a steamship company.

Ovás!

Mintán valaki oly csodálatosan tudja írni mat utat...

ajfir für Männer... jeben Alter, melyé fih idvén...

Legjobb... SELVEN QUINTEK... BÉLHUKOKAT...

GYÓGSZERESZ... Egy előző családból származó...

POZSONYI M. valódi vulkanizált kaucauk-bélyegző gyára...

JURISICS MÁRTON fuvógyáros és nagyszerkocvász...

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ TÖMÖR-ÉS KOCZKASZENET... GYÁRSZENET gyári czeleokra...

HOWARD szabadalmazott hármask eke... az első díjakkal kitüntetve...

HAIR-DYE-t... A ki született, gyermekkorától és egyéb rokoni...

15 perc alatt nincs többé ősz haj!... HAJFESTŐ-FÉSŰKEFE...

HAIR-DYE-t... A ki született, gyermekkorától és egyéb rokoni...

MISKOLCZY S. ÉS TÁRSA... HASZNÁLT GÖZGÉPEK... BUDAPEST, váci-körút 49 55...

PRESERVATIVUS (mézga) gumi és halhályogok... ORMAI ÉS TÁRSA...

A MAGYAR ORSZÁGOS BANK-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT... V. nádor-utca 9. szám...

Legmagasabb nézetek... a HOFF-féle malata-gyógykészít...

HOFF JÁNOS főzetek Magyarország részére... ELÁRUSÍTÓK...

Óraláncokat... FERENCZ JOZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS...

HALOTTAS KOCSIK... 400 főtől feljebb, nagy mennyiségben...

VENUS ALBUM!... 20 lapos album...

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS... KÉPES CSALÁDI LAPOK... SZ. PRIELLE KORNÉLIA...

KING-FU... Sugár-ut 23, a Hívtár-pár-tárcában...

MOLL SEIDLITZPÖR... CSAK AKKOR VALÓDI... Valódi, Moll védjeggyel és névaláírásával...

Francia borszesz és só... Valódi, Moll védjeggyel és névaláírásával...

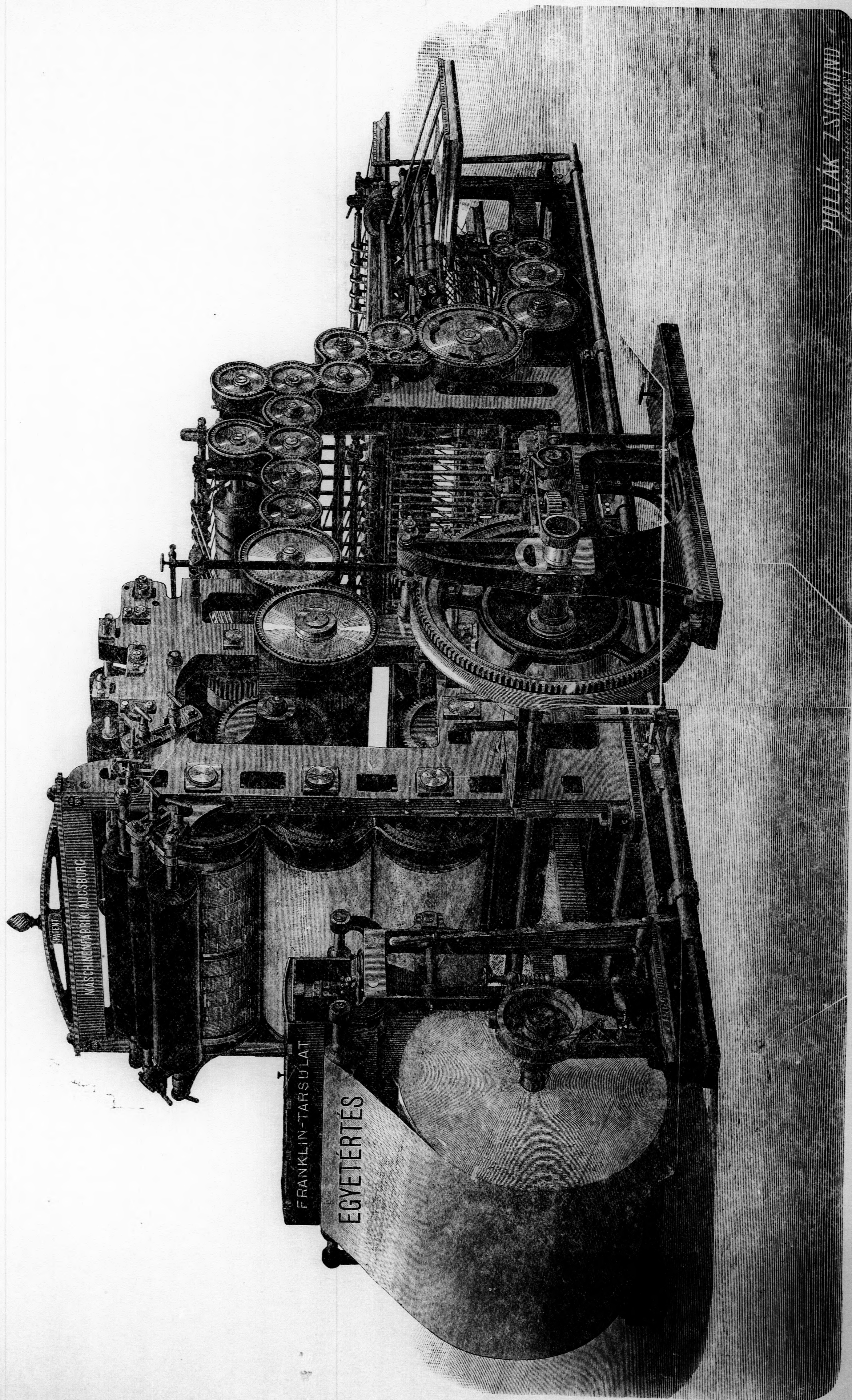
ROTHAUSER TESTVÉREK... husvéti kiállítás... BUDAPEST...

ÉRTESETÉS... munkásoknak és kézműveseknek... Amerika szándékának kiadványai...

5 szoba elegáns butor... hálószoba, kredenczek, pamlagok...

HAJNÖVESZTŐ-SZER... családi erő-kenőcs... FIALA ALAJOSNÁL...

AZ „EGYETÉRTÉS“ SAJTÓJA.

értékének megítéléséhez a jelen akció... előtérbe kerülő... az akció nem eléggé terjedelmes és nagyi is egyoldalú.

Jovanovic gyors és meglepő eredményei ezen a harczterén... a szelvények... a harczterén... a szelvények...

Ez az állítás a mellett, hogy teljesen koholt, a stratégiai helyzet feltevéseiről tanúskodik. Mert nem az a sajátos, hogy a fennmaradás Hercegovinában...

Amikorhol bizonyították az ofenzívusok Montenegro lojalitás szándékait, irányuló helyen meg is nagyon hisztában vannak azaz, hogy a fűzet honnan...

elzárás. Az a körülmény, hogy a hadmérnöki kar főfelügyelője, báró Salis altábornagy, jelenleg a Boeche di Cattaróban jár... az elzárás... a körülmény...

Semmi más nem orvosolhatja a szóban levő bajt, csak a Montenegro ellen való erejes fölépés. Ha Czettinyében nem akarják meghagyni szavaikat... az elzárás... a körülmény...

BISMARCK SZÜLETÉSNAPIJA.

Berlin, márczius 29-én. Minth a múlt heti táviratokban emlegettem, Bismarck herceg Friedrichsruhében született, s a szerinti...

Nem lesz érdektelen a magyar olvasók számára az, hogy miképpen állt meg Berlinben rendezés Bismarck herceg születése napját. Tudvalevő dolog, hogy a vasárnap délután a párizsi királyi...

Törlek kérészt által pazarul díszített kertbe néző teremre vonulnak s ott reggeliznek... a díszítés... a kert...

A szelvények meg nem jelenléte díszbe öltözött szőlői tolongva sietnek az üdvözlőket és ajándékokat beadni.

A VILÁG LEGGYORSABB VONALÁN.

London, márcz. 26-án. Mindenki tudja, hogy az angol vonatok sorsosodnak járnak, mint a szárazföldiek; újabbban Amerikában...

A szeptember egyik s másik terepén: közt; mindegyik íparkodik mentől rövidebb idő alatt mentől nagyobb távolságot befutni.

BISMARCK SZÜLETÉSNAPIJA.

Berlin, márczius 29-én. Minth a múlt heti táviratokban emlegettem, Bismarck herceg Friedrichsruhében született, s a szerinti...

Nem lesz érdektelen a magyar olvasók számára az, hogy miképpen állt meg Berlinben rendezés Bismarck herceg születése napját. Tudvalevő dolog, hogy a vasárnap délután a párizsi királyi...

font nyomonlással bír... De most 11 óra 45 p. — tessék fellépni! — Egy jel a zászlóval a vonatvezető részéről, egy halk fűny — s megindulunk.

A gépen itt is csak két ember ül, a vezető — the driver — s a fűny. A fűnynek kevesebb dolga van, mint annyi, mert az angol kőszemből nem kell annyit mint a miénkben, azonkívül a gép már az állomásokon forog vízrel vesz.

A repülő hollandium nem lehet észrevenni, hogy mikor megy lassabban, mikor gyorsabban. A regulátor itt egy hosszú vas-pálcán nyugszik, melynek vége szűkített a «driver» kezében van.

EGÉSZSÉGTUDGYI KIALLITÁSI LEVELEK.

Berlin, márczius 29. Mig a vén Európa éjszakai részeiben harci szelek fújnak, monarchiák deli határain pedig már regóta folyik a csatorázás, Berlin azon nyugalmat tanulja...

A német birodalom fővárosában május 15-én fog megnyitni az előzetes és egészségügyi kiállítás, melynek fő célja megismereteni az emberiséget...

Az orvosi és természettudományok rendkívüli fejlődése nagy mértékben elősegítette az egészségügy-tanulmányok azon újdós törekvéseit, hogy alkalmas intézkedések által megelőzzék a betegségek...

S ha a gyakorlati orvoslás újfelfedezéssel járó működése elismerést érdemel akkor, midőn a már meglévő betegségek elhárítását s a szenvedő életnek megmentését célozza, fokozott méltánylatban kell részesíteni azokat, kik a tudomány minden fejezetével közlenek a betegségeknek már keletkezésé előtt, kik megmutatják polgáraitásuknak az ósvény, melyen haladniuk kell, hogy megelőzzék a káros hatványok elérését s pusztítását.

A legújabb kornak lét fontartva ez irányban haladni előre és értékesíteni a tudomány vívmányait, milliók életének megmentése.

mivédelési fokát, ой országokban, melyekben nincs ezék e fontos ügy horderejének megítélésére, hol a közegészségügy érdekében fáradozó nem részeseinek az őket megillető állásban, az általános mivédelés is csak kezdetleges állapotban van.

Az európai polgárosulás zászlóvívő nemzeti fel-fogadk azon előnyökét, melyek a közegészségügy el-veinek ismeretéből és helyes alkalmazásából származnak, s e helyes fellegások következményei s tanuetelei: a brüsseli, párisi, turini, bécsi, budanyi egészségügyi kiállítások, melyeket a berlini követend.

A jelenleg uralkodó belga király, második Leopold s a megboldogult Renard belga hadügyminiszter, egy mint Angolhonban a felejtethlen emlékü d'Israeli — lord Beaconsfield — voltak az elsők, kik teljes erejűkből igyekeztek az újabb kor vívmányait a népek boldogítására fordítani; Renard volt az, ki mint a közegészségügyi apostola egész Európát betutazta, hogy a brüsseli egészségügyi kiállítást léte-sítse; hazánk, habár kis mértékben, de mégis kep-veselve volt e kiállításban.

Az itt Berlinben megnyitandó kiállítás, melynek vednökségét a német császár s a koronaherceg vállalták el, habár nem nemzetközi jellegű, valamennyi eddig létrejötték között a legjelentősebbnek igezikék.

A terjedelmes kiállítási épület Moabitában van el-helyezve, s annak környéke gyönyörű kertre van át-alakítva.

A németek, kik a «Schulverbot» s németly hon-áru előfeldőléssel rágalma által majdnem félre lettek vezetve, kellemesen vannak meglepve az által, hogy Magyarban s annak kormányra tekintélyes mérvben részt vesz a német jellegű kiállításban; valamennyi miniszterium, a szegedi kormánybiztoság, a margitszégi fűrdők igazgatósága, a m. kir. államvas-utak, és első legkötönyű helyen a fővárosi hatóság, s még számos más kiállítás volt ой tárgyakkal beje-lentve, melyek előreláthatólag kifogás állani a ver-senyt bárkiel szemben is.

A kereskedelmi miniszterium által bejelentett al-lategészségügyi és gyógyváltási kiállítás mai előzetesen is felkötötték a berlini érdekeltséget s hazánk fogalmára mindezenre újdós befolyást fognak gyakorolni.

Egy fekete pont van csak Germania fűnyes ég-nek láthatáron, mely Berlinben most ottan üfűden fog igazgatósággal tárgyalatni, ez a dohánymonopolium kérdése, s még a pompás «Kaiserhof» köz-edjében is alig volt egyeből szó, mint arról, hogy vajjon ragaszkodni fog-e a vaskanzellár terveinek keresztülvételéhez.

Ez azonban a kiállítás, melyre már jelenleg is tö-merek látogatói van bejelentve a világ minden ré-széből, nem fogja megzavarni s igen érdekes napok-nak nézünk elbe, melyekről jelentést teend annak idejében. Osman aga.

A FELKELŐK KEGYETLENSÉGEI.

Sarajevo, márcz. 25. A beállott esendességben a felkelők különfé-lyen igyekeznek idejüket töltetni, így részük gyulo-gatás által folytolt idejében tartja a hercegovinai békes írvak lakói, így naponta érkeznek ide erd-egésri szói hírek, Tegnap is a Konijca-hercegségől 2 órányira levő óserdől felegyűrték, azonban ez alkalomkor nem sikerült a hősnök megmenekülni, mert egy véletlenül arra célzó zsendár-örög által elfogatták. Az országban levő «Han»-ba szállították őket. Alighogy megtudták a fahübelik, hogy a gy-ujtogatok fogva vannak, tömegesen sereglettek össze a «Han» előtt és csak nagy erőfeszítéssel sikerült a zsendároknak, őket a néptömeg borszójától megmen-teni. Ma szállították őket ide Sarajevoba, a hol mőlet büntetésük hokövetkezik.

A felkelők más része nagyban foglalkozik az egyes kisebb újratok felcsával. Így sikerült nekik egy Sarajevo, Trnova, Foca, Krbjewa és nekik zsendár-patrólót elfogni. Ingalm nélkül felkötöz-tek az elfogottakat, de nem agyvölgyes vagy leszúrás által, nem sokkal galadabb módon, a szó szoros értelmében meggyűzték, fejüket, lábait közé rakva úgy hagyták áldozataikat. A 71. és 77. sz. ezredből Goradzától nem messze, 7 embert találtak meg rutböl összerokkta az erdőben. Szóval az a katona, ki kőrmök köze esik, felismerhetetlen lesz törvény.

Másik csoport avval tölti idejét, hogy a táviratú összekötöttél folyton megszaktája, különösen a gazcko-nevesinyi vonalon minden éjjel elvagyják a sodronyt, kidöntik az oszlopokat.

Minden jel arra mutat, hogy a napokban az akció Hercegovinában megkezdődik. Itt Sarajevoiban min-den esendes.

A SZÉGYENTELJES MILLIÓK.

REBÉNY. Irtá: MALOT HEKTOR. HARMADIK RÉSZ. Verberie herceg. (Folytatás.) Ha Puche jobban ismerte volna Valmondsis herce-gezt, vagy ha csak több fíradásig veti volna ma-gának öt látogatása közben kűsméni, úgy most meg-jött volna kímélve attól, hogy végfelajtatát felke-resse s neki az ünnep bevezetésére a kellő utasítá-sokat megadja.

zolt meg fának ezen kevésé tiszteletteljes «Alt» felkiáltásán.

— Vesd le fölélted, monda, s ebédjéj; majd ha egyszer étvágyunkat leszállítottuk, hozzá látunk a te ügyedhez. Daczára a nagyfőntosságy ígynék, mely szóban forogott, Valmondsis herceg nem rövidre meg ebéd-jét, mert nem tartozott szokásai köze, még ой nagy-főntosságy ügyeknek is az élvezetét feloldozni, már pedig rá nézve ebédelni, jól megehedelni, nagy él-vezet volt.

— És már a nős is megvan?

— Az is megvan: huszonöt millió hozomány... érted? hozomány! Nem is enlivite a többi. A herceg hanyatt fekűdt a pamlagon, előzve ke-zével a fűstfeléget, mely egészen elborította, hogy jól megéssa a hatást, melyet ez a hozomány fíra gyakorol. Azonban Odet sápadt arca semmit sem fejezett ki s szeméiből, melyeket atyjáira meresztett, lehet-telen volt valamit kiolvasni.

tán benned is meggyökereztek affle polgári elő-ítéletek?

— Előítéletek! — Hatoljunk csak a végére a dolognak és ne ját-szadozzunk a szavakkal. Azt tudod, hogy tőnkre men-tünk. Sőt mi több: nem csak hogy tőnkre men-tünk, hanem minden segélyforrásunk is kiapadt. Én nem vagyok pénzűrt. Te nem vagy iparos. Tehát egyikünk sem bírja az eszközöket a megzadagol-dásra. De mit is beszélés? hisz van egy módunk, azaz van nekod egy módod: a házasság. Mondd csak: ismersz-e családunkhoz, rangunkhoz illő nőt, a ki kész volna hozzá menni, megjegyezve, hogy huszonöt millió hozományja is van? No mondó hát: ismered-e azt a nőt? — Ha ismered, folytatá Valmondsis herceg, ak-kor vedd úgy, mintha sohasem említettem volna a Gripát kisasszony nevét. De nem ismered, abból az egyszerű indokból nem ismered, mert épenséggel nem létezik. Nem marad tehát egyéb hátra, mint visszatérni Gripát kisasszonyra. Tán te veszed fel az ő nevét? Ugy-e nem, hanem ő a tiedet. Gyermekjei-tek nem lesznek Gripát-k, hanem Valmondsis-k. A Gripát-kól csak a vagonot öröklék, te földet a vért, a rangot, a nevet. Ezeket jól fontold meg. Számot kell vetnünk korunkkal, és a mi korunk a milliók korszaka. Az ember csak azzal nyom a lábán, a mi je van, nem pedig nevével, rangjával. A születés: semmi; a tehetség: semmi; a pénz: minden, még akkor is, ha egyedül van, de ha még a születéssel vagy a tehetséggel is egyesül, akkor a világ ura. A születés, az nálad megvan. Akarod-e a pénzt is hozzá? Ha igen — s nem sértelek meg azzal a felte-vezéssel, hogy csak egy pillanatig is habozhatnál — ha igen, úgy nincs egyéb teendő, mint lehajolni és érte nyulni. — Lám, mily könnyű! — En istenen, igaz, le kell érte hajolni, jól tudom s én leszek a legutolsó, a ki ennek ellenkezőjét állítja. Beismerem, hogy boszantó, kellemetlen, még azt is, ha nekod úgy tetszik, hogy megálázó. Magam is egé-szen úgy vélekedem, miként te. De hát nem-e ez azoknak az állapota, a kik pénzhez akarnak jutni? «Arzod verejtékével fogod kényeredet megkeresni és hasodon fogsz csuszni», így szól az isteni tör-vény. S ha vesszük, nem is olyan nagyon bor-zasztó: Gripát kisasszonyt izzadni, he! he! Azt pedig mondhatom, hogy Gripát kisasszony nagyon csinos; tudod már: ragyogó szépség és derék, meg-termett alak! — Odet sokáig hallgatag állt széken, atyjára szegezte

tekintetét, ki viszont fia szeméiből igyekezett szavaik hatását kinagyarázni.

— Hol láthatnám Gripát kisasszonyt? kérdé végre hidegen és mozdulatlanul. — Ah, kedves gyermekem, kiálta fel Valmondsis herceg, kedves gyermekem, fel fogod emelni háza-ukat. Ertem, hogy nem veszed a dolgot könnyű oda-láról s hogy csak akkor akarsz nyitkozni, mikor egyszer láttad a fiatal lányt. Anyjának páholya van az operában. A napjára már nem emlékszem. Majd tudakozódj utána. Látni fogod Paulát... mert Paulának hívják. Aztán majd megbeszéljük a további teendőket. III. Szerda volt Gripatné asszonynak operai napja; páholya az első emeleten volt, az oszlopok között. A legközelebbi szerdán tehát, mely a café Riche-ben rendelt ebédet követte, Valmondsis herceg és Odet elég jókor foglalták el zsöléségeiket, mely-eket a herceg úgy választott, hogy a színpadnak hát fordítva, arczal Gripatné asszony páholyának ült; azt akarta, hogy Odet jól lássa Paulát, aztán ő maga is tanulmányozni oltajította jövendőbeli meny-jét: «ez a ragyogó szépség és derék megtermett alakot,» ki annyira földiesért fíának, a nélkül, hogy legalább annyit tudott volna, vajlon magas-e vagy zömök, barna-e vagy szőke? A függöny epen felgördült, kezdetét vette a Pró-féta első felvonása s a paraszotk, szerszamaikkal ke-zükben, a munkások, liszes zsakkokkal megrakva, karban énekeltek: Eláll a szívhár, Már-már derül a nap. Azonban Valmondsis herceg s Odet cseppet sem törődtek azzal, a mi a színpadon történik; a mióta helyeiket elfoglalták, nem volt egyebet szemük, mint csupán Gripatné páholyára. Ez a páholya üres volt. A hercegek elfoglalták helyeiket. — Nem ártott volna kevésbé sietni, jegyzé meg Odet. — Ez a sietség azt tanúsítja, hogy gondolkodtál a felett, a mit nekod mondtam. — Rá kűnszerítettek. — Kicsoda? — Odet atyjához hajtva susogta: — A végrehajtók, kik már a vételekig ültöznek. — Lám, engem is; vérg-boszantó találkozás a vételeknek. A kar ezalatt újból kezdé: A szél, melyek eláll, Nem forgat malinok. (Folytatás 187.)

